

**Mikkelin kaupungin
liikelaitos Otavia
Tilinpäätös 2022**

OTAVIA

Sisällys

1.	TOIMINTAKERTOMUS.....	2
1.1.	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	2
1.1.1.	Liikelaitoksen johtajan katsaus	2
1.1.2.	Liikelaitoksen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
1.1.3.	Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa	2
1.1.4.	Liikelaitoksen henkilöstö	3
1.1.5.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	3
1.1.6.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	3
1.2.	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	3
1.3.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	3
1.4.	Tilikauden tuloksen käsittely.....	4
1.5.	Sitovien tavoitteiden toteutuminen	4
2.	Tilinpäätöslaskelmat.....	7
3.	Tilinpäätöksen liitetiedot	12
4.	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET.....	18

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1. Liikelaitoksen johtajan katsaus

Liikelaitoksen toiminnallinen ja taloudellinen tulos vuonna 2022 oli hyvä.

Lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitukseen liittyvä erimielisyys OKM:n kanssa ratkaistiin hallinto-oikeudessa OKM:n eduksi, ja valtionosuuksien takaisinmaksun aikataulusta päästiin sopimukseen keväällä 2022. Takaisinmaksun ensimmäinen erä (4,416 milj.) OKM:lle maksettiin 30.11.2022. Ratkaisun seurauksena toiminnallisesti lukiokoulutus jatkuu ennallaan. OKM:n kanssa sovittu hallinnollinen muutos liittyi siihen, että Nettilukiolla on nyt oma oppilaitostunnus Otavan opiston internaattilukion lisäksi. Tulevina vuosina liikelaitoksen tulee edelleen huolehtia tuloksen näkökulmasta siitä, että valtionosuuksien takaisinmaksukyky säilyy ja Otavia itsenäisesti huolehtii valtionosuuksien takaisinperinnän maksusta Opetus- ja Kulttuuriministeriölle.

Aikuisten perusopetuksen opiskelijamäärät ovat säilyneet keskimäärin aikaisempien vuosien tasolla. Valtionosuuden perusteena olevat suoritemäärät ovat hieman laskeneet.

Vapaan sivistystyön osalta kurssitoteutuma jäi alle kiintiön. Tähän vaikutti muutamien lyhyiden kurssien järjestämisen peruuntuminen lähinnä koronan vuoksi. Pitkien kurssien osalta Lääketieteelliseen valmentavaa kurssi ei toteutunut osallistujamäärän vähäisyyden vuoksi. Vaikutukset valtionosuusrahoitukseen ovat pienet, ellei tulevien vuosien toteutuneiden kurssien määrä laske. Keskustelut vapaan sivistystyön toiminnan kehittämistä on aloitettu v. 2022.

1.1.2. Liikelaitoksen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian johtokunnassa on kahdeksan varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Yksi jäsenistä on nimitetty henkilöstön esityksestä. Johtokunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian toimintaa ja sen kehittämistä, asettaa tavoitteet ja seurata niiden toteutumista Mikkelin kaupungin hallintosäännön määrittämän yleisen toimivallan mukaisesti. Johtokunnan ratkaisuvaltaan kuuluu mm. toimintakertomuksen ja tilikauden tuloksen käsittelyn hyväksyminen.

Johtaja-rehtori johtaa ja kehittää Liikelaitos Otavian toimintaa asetettujen tavoitteiden mukaisesti, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä huolehtii johtokunnan kokouksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta sekä johtokunnan tekemien päätösten toimeenpanemisesta. Johtaja-rehtorina ja koko organisaation yllimpänä esimiehenä ja tilivelvollisena viranhaltijana toimii Harri Jokinen.

Lukiokoulutuksen rehtori vastaa lukiokoulutuksen oppilaitostoiminnasta ja sen kehittamisestä, rahoitetuista hankkeista ja toimii opetushenkilöstön esimiehenä. Lukiokoulutuksen rehtorina toimii Miia Sivén.

1.1.3. Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa

Liikelaitos Otavian toiminnassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 2022.

Osana Nettiperuskoulun toimintaa perustettiin tukipalvelupiste Itä-Helsinkiin kansalaisjärjestö Monik ry:n tiloihin. Tukipalvelupisteen tarkoitus on laajentaa mahdollisuuksia osallistua Otavan opiston järjestämään aikuisten perusopetukseen lähituen avulla ja lisätä opiskelija- ja suoritusmääriä.

Talouden näkökulmasta Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Mikkelin kaupunki sopivat keväällä 2022 palautettavien valtionosuuksien yhteensä 13 248 033,00 euroa maksuaikataulusta. Otavia suorittaa takaisinmaksun OKM:lle 1.12.2022 – 30.6.2024 välisenä aikana ilman korkolain mukaisia vuosittaisia korkoja kolmessa erässä seuraavasti:

1. 1.12.2022 mennessä 4 416 011,00 euroa
2. 30.6.2023 mennessä 4 416 011,00 euroa
3. 30.6.2024 mennessä 4 416 011,00 euroa

Maksuaikataulun mukaisesti 1. erä maksettiin 30.11.2022. 1. erän maksua varten ei ollut tarvetta hakea lainarahoitusta, joten vuodelle 2022 ei tästä aiheutunut korkokuluja. Tulevia maksueriä varten Otavia hakee lainarahoitusta kaupungilta. Tulevien vuosien osalta varaudutaan korkokulujen nousuun.

1.1.4. Liikelaitoksen henkilöstö

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavialla oli vuoden 2022 lopussa vakinaista henkilöstöä 59 ja määräaikaisia 16. Henkilöstökulut olivat yhteensä 4 616 422,84 euroa. Henkilöstökulut alittuivat talousarvioon nähden 84 077 eurolla,

1.1.5. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pitkällä aikavälillä väestönkehitys ja laajennettu oppivelvollisuus tulee vaikuttamaan koulutettavien lukumäärään, jos toiminnallisiin muutoksiin ei reagoida ajoissa. Toiminnallisesti ja taloudellisesti on tärkeää huolehtia nykyisen toiminnan laadusta ja vaikuttavuudesta sekä samanaikaisesti kehittää uudenlaisia toimintoja/koulutusmuotoja uusille kohderyhmille.

1.1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Talouden osalta vuonna 2023 OKM:lle maksettavaa valtionosuuden palautusta varten liikelaitos joutuu ottamaan konsernilainaa kaupungilta. Lainaa koskeva korkotason nousu tulee huomioida tulevien toimintavuosien aikana. Takaisinmaksun varmistamiseksi tulee huolehtia positiivisesta taloudellisesta tuloksesta.

Nettilukion opettajien työehtosopimusta koskevan neuvottelutuloksen todennäköisesti astuessa voimaan vuoden 2023 aikana lukiokoulutuksen palkkakulut tulevat nousemaan. Vaikutus kohdistuu vuoden 2023 taloudelliseen tulokseen.

Riskin muodostaa myös asiantuntijaorganisaation henkilöstörakenne, jolloin pitkien poissaolojen ajaksi on vaikea löytää uusia asiantuntijoita tilalle.

1.2. Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian toimintaa valvoo ja ohjaa liikelaitoksen johtokunta. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian johtaja-rehtori johtaa ja kehittää liikelaitoksen toimintaa voimassa olevien lakien, ohjeiden ja sääntöjen mukaisesti. Operatiivisesti riskejä ennakoidaan mm. oppilaitosanalyysin avulla, jolla seurataan mm. liikelaitoksen menneisyyttä, nykytilaa ja tulevaisuutta kuvaavia taloudellisia indikaattoreita sekä opiskelijamäärien kehittymistä. Oppilaitosanalyysi ennustaa trendiä toiminnan talouden ja volyymin kehittymisen osalta. Sisäiseen käyttöön on laadittu riskianalyysi-asiakirja, jossa on kuvattu erilaisia toimintaan kohdistuvia riskejä sekä ennakoivia toimenpiteitä riskien vähentämiseksi. Matalalla organisaatorakenteella pyritään osaltaan mahdollisimman joustavaan ja nopeaan reagointiin mahdollisten riskien ennakkoinnissa ja toteutuessa.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Talous toteutui odotettua paremmin vuonna 2022.

Liikelaitos Otavian taloutta ohjattiin vuoden 2022 aikana varautumalla tulevien vuosien taloudellisiin lisäkustannuksiin mm. OKM:n takaisinperintään ja Nettilukiokoulutuksen henkilöstömenojen kasvuun liittyen.

Lukiokoulutuksen painotettu opiskelijamäärä vuonna 2022 oli 959 opiskelijaa. Lukiokoulutuksen rahoitus toteutui ennakoitua paremmin, johtuen yksikköhinnan noususta sekä oppilasmäärän kasvusta. Perusopetuksen osalta kurssisuoritukset toteutuivat odotetusti. Vapaan sivistystyön opiskelijaviikkojen budjetoitu tavoite oli 1410 opintoviikkoa ja se jäi saavuttamatta toteuman ollessa 1094,4 opintoviikkoa. Yhden vuoden kiintiöalitus ei vielä merkittävästi heikennä seuraavien vuosien valtionosuusrahoitusta, koska mahdollinen vaikutus muodostuu pidemmällä aikavälillä valtionosuuslaskentatavan vuoksi.

Liikelaitos Otavian tulot vuonna 2022 olivat yhteensä 6 657 895,96 euroa, joista 5 592 210,08 euroa tuli lukiokoulutuksen ja perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön valtionosuuksista. Liikevaihto oli 471 332,13 euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 594 353,75 euroa ja tähän hankkeista saatua tulorahoitusta kertyi 563 329,49 euroa. Vuoden 2022 lopulla oli 14 käynnissä olevaa hanketta, joihin Otavia sai ulkopuolista rahoitusta.

Materiaali- ja palveluostot ylittivät budjetoitua 16,9 % eli 140 800,24 eurolla. Henkilöstökulut toteutuivat 84 077,16 pienempinä. Liiketoiminnan muut kulut ylittivät budjetoidusta hieman 13 412,59 eurolla.

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian investointeihin oli vuodelle 2022 varattu 15 000 euroa. Investointeihin varattua rahaa ei käytetty vuonna 2022 vaan siirtyy vuodelle 2023.

Tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Toteutuma %
Lukion opiskelijamäärä	947	920	959	104
Peruskoulun opiskelijamäärä	285	210	304	145
Vapaan sivistystyön opintoviikot	1588	1 410	1094	78

1.4. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos 2022 on 674 314,52 euroa ylijäämäinen. Liikelaitos Otavian johtokunta esittää, että ylijäämä 674 314,52 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämättilille.

1.5. Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite	Mittari	Toteutuma 31.12.2022
Liikelyijäämä	16 000	674 215,63

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Liikelaitos Otavia on säilyttänyt asemaansa yleissivistävän verkko-oppimisen valtakunnallisena palvelun tuottajana ja kehittäjänä. Verkko-opiskelijoiden määrä on vakiintunut. Aikuisten perusopetusta ja oppivelvollisten perusopetusta toteutetaan myös yhteistyössä useiden kuntien oppilaitosten kanssa tehtävien sopimusten avulla. Verkossa perusopetusta opiskelevien opiskelijoiden kokonaislukumäärä on hieman kasvanut vuoden aikana.

Kaupungin strategian tukeminen nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden parantamisessa erityisesti koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten aseman osalta on kohdistunut maahanmuuttajanuoriin ja turvapaikanhakijoihin. Em. kohderyhmissä lähiopetuksena järjestettävään aikuisten perusopetukseen osallistuneiden määrä on keskimäärin säilynyt samana.

Hankkeiden suunnitteluun ja yhteistyötahojen hankintaan liittyvää hakevaa työtä elinkeinojen tukemiseksi ja maahanmuuttajien osaamisen kehittämiseksi ja työllistymiseksi on tehty ilman mainittavia tuloksia vuoden 2022 aikana. Työtä jatketaan edelleen 2023 aikana.

Alueellisesti ja valtakunnallisesti on kehitetty pilotoivia verkkopalveluja eri toimijoiden käyttöön. Verkko-oppimisen vaikuttavuutta ja oppimista uudistavien mallien kehittämistä on viety eteenpäin hanketoiminnan avulla, <https://otavia.fi/hankkeet/>.

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 2022
Syrjäytymisen ehkäisy	Aikuisten perusopetuksen järjestäminen maahanmuuttajille sisältäen luku- ja kirjoitustaitovaiheen koulutuksen (Seutukampustiimi).	Tavoite: koulutukseen osallistuvien määrän vakiinnuttaminen nykyiselle tasolle. Mittari: opiskelijamäärät. Laadullinen mittari: hyväksytysti koulutuksen suorittaneet.	Koulutukseen osallistuvien määrä on vakiintunut n. 120 opiskelijan tasolle. Suurin osa saa päättötodistuksen.

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 2022
Kansalaislähtöisen toiminnan mahdollistaminen	Vapaan sivistystyön toimintana kurseja, jotka kohdistuvat osallistujilta lähtevään tarpeeseen (Vapaatiimi).	Tavoite: uudenlaisten kansalaislähtöisten kurssien järjestäminen. Mittari: kurssien määrä. Laadullinen mittari: kurssipalautte.	Korona on vaikuttanut vapaan sivistystyön kurssituotantomäärään. Osa kursseista jäi toteuttamatta. Kurssipalautte kerätään joka kurssilta. Palautteen perusteella kurssit ovat onnistuneet.

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Elinvoimaisuus			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 2022
Matkailun edistäminen	Suunnitellaan vapaan sivistystyön toimintana koulutuspalvelujen tarjontaa ulkomailla oleville koulutuksen ammattilaisille (sulautuvan oppimisen malli) => mahdollisuus toteuttaa osa koulutuksista lähikoulutusjaksoina (Liikelaitoksen hallinto ja Vapaatiimi).	Tavoite: vuoden 2022 aikana on löydetty kotimaiset yhteistyökumppanit koulutuksen toteuttamista varten. Mittari: yhteistyökumppanien lukumäärä	Konsortio on purettu.

Painopiste: Kaupungistuminen			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 2022
Saavutettavuus	Kehitetään verkko-oppimisympäristöä edelleen laajentaen sitä toimintoihin, jotka on perinteisesti nähty lähipalveluina (Liikelaitoksen työvaliokunta).	Hanketoiminnan kautta on todennettavasti luotu malli/malleja saavutettavuuden parantamiseksi.	Esitelty Etelä-Savon vapaan sivistystyön kehittämislustan (digitaalinen alusta) toteuttamista alueen kuntien edustajille.
Palvelujen digitalisointi	Verkossa ja verkko-oppimisympäristössä tapahtuvan digitaalisen koulutuspalvelun kehittäminen ja palvelun mahdollistaminen yhä useammalle (Nettikoulustiimi ja liikelaitoksen hallinto).	Tavoite: verkossa olevien opiskelijoiden määrän kasvaminen. Mittari: opiskelijoiden lkm. Laadullinen mittari: opiskelijoiden palaute.	Nettiperuskoulun opiskelijamäärä on kasvanut hieman. Digitaalista hyvinvointiympäristön kehittämistä osana oppimista tukevaa palvelua on jatkettu.
Kestävä kehitys ja ilmasto- muutoksen torjunta	Hankintapäätösten yhteydessä huomioidaan kestävä kehityksen toteuttaminen. Poistot toteutetaan ainakin kaluston osalta kiertonetin kautta (Liikelaitoksen kestävä kehityksen työryhmä).	Mahdollisimman monissa hankinnoissa on noudatettu kestävä kehityksen periaatetta. Kaikki kalustopoistot toteutetaan Kiertonetin kautta.	Toteutunut suunnitellusti.

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 2022
Työelämän tarpeista lähtevä koulutus	Etsitään yhteistyömahdollisuuksia erityisesti maahanmuuttajien kouluttamiseksi alueellisesti työelämätarvetta vastaavaksi (Liikelaitoksen hallinto).	Useampi yhteistyökumppani löytyy.	Uusia yhteistyökumppaneita ei ole löytynyt.
Korkea-koulu- ja oppilaitosyhteistyö	Tehdään yhteistyötä verkossa tapahtuvan oppimisen kehittämiseksi valtakunnallisesti (koko liikelaitos).	Tavoite: opiskelijamäärien kasvu. Mittari: opiskelijoiden lkm.	Aiotun toimenpiteen seurauksena opiskelijamäärät eivät ole kasvaneet.

Työllisyysdenhoito			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 2022
Osaavan työvoiman saatavuus	Selvitetään olemassa olevien rakenteiden pohjalta mahdollisuutta hyödyntää digitaalisuutta, joka houkuttelee osaavaa työvoimaa alueelle (Liikelaitoksen johto, Suunta-tiimi).	Tavoite: liikelaitos hakee yhteistyökumppanuuksia alueella olevien korkeakoulujen kanssa yhteisen hankkeen suunnittelemiseksi. Mittari: hankehakemus on lähetetty rahoittajalle.	Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmaan liit-tyvä hankehakemus lähti rahoittajalle kesällä.
Kaupunkimarkkinointi			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 2022
Mikkelin vetovoiman ja tunnettujen lisääminen	Lisätään tietoisuutta Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian/Otavan opiston pitkäaikaisesta koulutukseen liittyvästä digitaalisesta osaamisesta ja valtakunnallisesta roolista koulutuksen edelläkävijänä jo 130 vuoden ajan (koko liikelaitos).	Järjestetään 130-vuotisjuhlat. Järjestettävien tilaisuuksien määrä.	Toteutettiin syksyn juhla-tapahtuma verkossa ja lähitapahtumana.

2. Tilinpäätöslaskelmat

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Liikevaihto	425 200		425 200	471 332	46 132
Liiketoiminnan muut tuotot	408 000		408 000	594 354	186 354
Tuet ja avustukset kunnalta	5 097 900		5 097 900	5 592 210	494 310
Materiaalit ja palvelut	833 000		833 000	973 800	140 800
<i>Ostot tilikauden aikana</i>	154 600		154 600	277 046	122 446
<i>Palvelujen ostot</i>	678 400		678 400	696 755	18 355
Henkilöstökulut	4 700 500		4 700 500	4 616 423	-84 077
<i>Palkat ja palkkiot</i>	3 876 400		3 876 400	3 821 233	-55 167
<i>Henkilösivukulut</i>	824 100		824 100	795 190	-28 910
<i>Eläkekulut</i>	684 000		684 000	660 425	-23 575
<i>Muut henkilösivukulut</i>	140 100		140 100	134 765	-5 335
Suunnitelman mukaiset poistot	7 000		7 000	5 445	-1 555
Liiketoiminnan muut kulut	374 600		374 600	388 013	13 413
Liikelylijäämä (-alijäämä)	16 000	0	16 000	674 216	-658 216
Rahoitustuotot ja -kulut				99	-99
<i>Muut rahoitustuotot</i>				695	-695
<i>Muut rahoituskulut</i>				596	596
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	16 000	0	16 000	674 315	658 315
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	16 000	0	16 000	674 315	658 315
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	16 000	0	16 000	674 315	658 315

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian tuloslaskelma

Ostot ja myynnit kaupungilta mukana

	1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021	
Liikevaihto	471 332,13		428 358,46	
Liiketoiminnan muut tuotot	594 353,75		628 589,83	
Tuet ja avustukset kunnalta	5 592 210,08		5 565 832,00	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-277 045,72		-188 288,57	
Palvelujen ostot	-696 754,52	-973 800,24	-606 203,81	-794 492,38
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 821 232,83		-3 968 481,42	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-660 425,21		-671 006,50	
Muut henkilösivukulut	-134 764,80	-4 616 422,84	-146 695,99	-4 786 183,91
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 444,66		-8 880,08	
Liiketoiminnan muut kulut	-388 012,59		-424 719,87	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	674 215,63		608 504,05	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	694,96		743,64	
Muut rahoituskulut	-596,07	98,89	-27,30	716,34
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	674 314,52		609 220,39	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	674 314,52		609 220,39	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	674 314,52		609 220,39	
LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-9,8		-7,0	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-9,8		-7,0	
Voitto, %	143,1		142,2	
Sijoitetun pääoman tuotto, %				
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)				
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %				
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta/kuntayhtymältä + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)				
Voitto, %				
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)				
Oma pääoma	-6 572 332,02		-7 246 646,54	
Korollinen vieras pääoma	0,00		0,00	
Poistoero+vapaaehtoiset varaukset	0,00		0,00	

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian rahoitusosan toteutumisvertailu 2022

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	16 000	0	16 000	674 216	658 216
Poistot ja arvonalentumiset	7 000	0	7 000	5 445	-1 555
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	99	99
	23 000	0	23 000	679 759	656 759
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-15 000	0,00	-15 000	0	-15 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 000	0	8 000	679 759	641 759

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian rahoituslaskelma

varsinainen toiminnan ja investointien rahavirta

	1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	674 215,63		608 504,05	
Poistot ja arvonalentumiset	5 444,66		8 880,08	
Rahoitustuotot ja -kulut	98,89		716,34	
	679 759,18	679 759,18	618 100,47	618 100,47
Investointien rahavirta				
Investointimenot		0,00		0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		679 759,18		618 100,47
Rahoituksen rahavirta				
Oman pääoman muutokset	0,00		2 400 000,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	3 626 102,00		-280 416,54	
Saamisten muutos muilta	-125 201,93		-6 146,59	
Korottomien velkojen muutos muilta	-4 180 729,15	-679 829,08	-2 731 954,59	-618 517,72
Rahoituksen rahavirta		-679 829,08		-618 517,72
Rahavarojen muutos				
		-69,90		-417,25
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		150,00		219,90
Rahavarat 1.1.		219,90		637,15
		-69,90		-417,25
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, €		-728 837,70		-970 050,40

Quick ratio	0,7	0,5
Current ratio	0,7	0,5

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset+Rahoitusarvopaperit+Lyhytaikaiset saamiset) /
(Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus+Lyhytaikaiset saamiset+Rahoitusarvopaperit+Rahat ja
pankkisaamiset)/(Lyhytaikainen vieras pääoma-Saadut ennakot)

Rahat ja pankkisaamiset	150,00	219,90
Lyhytaikaiset saamiset	3 618 367,04	7 119 267,11
Lyhytaikainen vieras pääoma	5 776 811,40	14 373 551,55
Saadut ennakkot	527 507,53	266 758,60
Korkokulut	0	0
Yli/alijäämä ennen satunnaisia eriä	674 314,52	609 220,39
Korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat	0,00	0,00
 Toiminnan ja investointien rahavirta:	 -728 837,70	 -970 050,40

2022	679 759,18	2021	618 100,47
2021	618 100,47	2020	703 218,16
2020	703 218,16	2019	247 757,96
2019	247 757,96	2018	-2 977 673,47
2018	-2 977 673,47	2017	438 546,48

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian tase

	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 973,34	7 418,00
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	71 709,81	63 765,47
Saamiset kunnalta ja kuntayhtymältä	3 182 154,25	6 808 256,25
Lainasaamiset	169 632,53	7 252,41
Muut saamiset	61 360,19	15 383,28
Siirtosaamiset	133 510,26	224 609,70
	3 618 367,04	7 119 267,11
Rahat ja pankkisaamiset	150,00	219,90
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 620 490,38	7 126 905,01
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	151 852,46	151 852,46
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-7 398 499,00	-8 007 719,39
Tilikauden yli-/alijäämä	674 314,52	609 220,39
	-6 572 332,02	-7 246 646,54
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Siirtovelat	4 416 011,00	0,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	527 507,53	266 758,60
Ostovelat	64 358,25	64 478,74
Muut velat	95 023,13	104 659,21
Siirtovelat	5 089 922,49	13 937 655,00
	10 192 822,40	14 373 551,55
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 620 490,38	7 126 905,01
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	-212,50	-105,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	145,2	213,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-6 724	-7 398
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	1	2
Lainat ja vuokravastuut 31.12., euroa/asukas	0,03	0,04

Omavaraisuusaste, %

=100*(oma pääoma+poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)
/(koko pääoma - saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

=100*(vieras pääoma-saadut ennakot)/käyttötulot

Lainakanta 31.12., 1000 €

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat+Korottomat velat kunnalta)

Lainat ja vuokravastuut 31.12

vieras pääoma-(saadut ennakot+ostovelat+siirtovelat+muut velat) + vuokra-vastuut)

Lainat ja vuokravastuut 31.12, euroa/asukas

vieras pääoma-(saadut ennakot+ostovelat+siirtovelat+muut velat) + vuokra-vastuut)/asukasmäärä

Liikevaihto+muut tuotot.+avustuks.	6 657 895,96	6 622 780,29
Leasingvastuut yhteensä	1 405,38	1 994,16
Asukasluku (ennakkoluku)	52001	52121

3. Tilinpäätöksen liitetiedot**Liitetieto 1**

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 2:2.1 § 1-kohta)

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Liitetieto 5**Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut**

Otavian valtionosuuksien takaisinperintä 15 648 033,00 euroa kirjattiin TP2019 oikaisuna edellisten tilikausien yli-/alijäämään siten, että 25 % kirjattiin lyhytaikaisiin ja 75 % pitkäaikaisiin siirtovelkoihin. OKM on oikaisuvaatimuksen seurauksena kohtuullistanut takaisinperittävää summaa 2 400 000 eurolla (VN/5826/2020). Mikkelin kaupunki teki päätöksestä oikaisuvaatimuksen hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus jätti OKM:n päätöksen voimaan. KHO ei myöntänyt Mikkelin kaupungille valituslupaa hallinto-oikeuden päätöksestä (18.1.2022 Dnro 23297/03.04.04.01/2021,) joten OKM:n päätös takaisinperinnästä on tullut lainvoimaiseksi. Takaisinperittäväksi summaksi on oikaistu kirjanpitoon 13 248 033 euroa (15 648 033 – 2 400 000).

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Mikkelin kaupunki ovat sopineet, että Mikkelin kaupunki maksaa palautettavat valtionosuudet yhteensä 13 248 033,00 euroa ilman korkolain (633/1982) mukaisia vuosittaisia korkoja 1.12.2022 – 30.6.2024 välisenä aikana ja kolmessa (3) erässä seuraavasti:

- 1.12.2022 mennessä 4 416 011,00 euroa
- 30.6.2023 mennessä 4 416 011,00 euroa
- 30.6.2024 mennessä 4 416 011,00 euroa

Tilinpäätöksessä 2021 takaisinperittävä summa 13 248 033,00 kirjattiin kokonaisuudessaan lyhytaikaisiin siirtovelkoihin. Maksuaika-
taulun mukaisesti 1. erä 4 416 011,00 euroa maksettiin 30.11.2022. Tilinpäätöksessä 2022 2. maksuerä on kirjattu lyhytaikaisiin
siirtovelkoihin ja 3. maksuerä on kirjattu pitkäaikaisiin siirtovelkoihin.

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain *)		
	2022	2021
Opetuspalvelut	342 812,80	312 215,51
Muut palvelut	594 353,75	625 669,53
<i>Toimintatuotot yhteensä *)</i>	<i>937 166,55</i>	<i>937 885,04</i>

*) Toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Liitetieto 9

Palvelujen ostojen erittely		
	2022	2021
Muiden palvelujen ostot	517 030,35	438 330,63
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>517 030,35</i>	<i>438 330,63</i>

Liitetieto 11

Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot

	Poistotapa	Poisto-aika tai poisto-%
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3-5 v
Koneet ja kalusto		
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	5 v
Atk-laitteet	tasapoisto	3 v
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	

Liitetieto 19

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 31.12.	7 418
Koneet ja kalusto	
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 418
Poistot tilikauden aikana	-5 445
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 973
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 973

Liitetieto 23

Saamisten erittely		
	2022	2021
	Lyhyt- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	1 650,00	3 600,00
<i>Yhteensä</i>	<i>1 650,00</i>	<i>3 600,00</i>
Saamiset kunnilta ja kuntayhtymiltä		
Yhdystili, Otavia	3 182 154,25	6 808 256,25
<i>Yhteensä</i>	<i>3 182 154,25</i>	<i>6 808 256,25</i>
Saamiset yhteensä	3 183 804,25	6 811 856,25

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	13 623,28	13 130,82
EU-tuet ja avustukset	119 886,98	204 919,01
Muut tulojäämät	0,00	6 559,87
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>133 510,26</i>	<i>224 609,70</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>133 510,26</i>	<i>224 609,70</i>

Liitetieto 25

Oma pääoman erittely		
	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	151 852,46	151 852,46
Peruspääoma 31.12.	151 852,46	151 852,46
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-7 398 499,00	-10 407 719,39
Muut muutokset		2 400 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-7 398 499,00	-8 007 719,39
Tilikauden yli-/alijäämä	674 314,52	609 220,39
Oma pääoma yhteensä	-6 572 332,02	-7 246 646,54

Liitetieto 32

Muiden velkojen erittely		
	2022	2021
Muut velat		
Muut velat	95 023,13	104 659,21
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>95 023,13</i>	<i>104 659,21</i>

Liitetieto 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtovelat		
Vos.takaisinperintä 3.erä	4 416 011,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	4 416 011,00	
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	547 718,72	566 276,75
Vos.takaisinperintä 2.erä	4 416 011,00	
Muut siirtovelat	126 192,77	13 371 378,25
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 089 922,49	13 937 655,00
Siirtovelat yhteensä	9 505 933,49	13 937 655,00

Liitetieto 38

Vuokravastuut		
	2022	2021
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 102,00	1 450,00
Toimitilojen vuokravastuut	303,38	544,16
Vuokravastuut yhteensä	1 405,38	1 994,16
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	754,00	1 374,08
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.		

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2022	2021
Mikkelin kaupungin liikelaivos Otavia vakinaiset	59	61
Mikkelin kaupungin liikelaivos Otavia määräaikaiset	16	17
<i>Yhteensä</i>	<i>75</i>	<i>78</i>

Liitetieto 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2022	2021
Mikkelin kristillisdemokraatit	67,10	49,28
Mikkelin Seudun Vihreät ry	95,00	358,50
Mikkelin Kokoomuksen kunnallisjärjestö	74,81	57,00
Keskusta	95,00	152,00
SDP, Mlin kunnallisjärjestö	429,34	122,66
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	761,25	739,44

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

Päiväkirja

Pääkirja

Tase

Tuloslaskelma

Avoimet ostolaskut

Ostoreskontralista

Avoimet myyntilaskut

Myyntireskontralista

Käyttöomaisuusluettelo

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

Laji	Tositelajin nimi
1	CPU kassa
16	Matkustuksenhallinta Otavia
2	Pankit
20	Muistiot
3	Maksut
30	Palkat
33	LTM-palkkiot
4	Poistot
40	Ostolaskut
60	Yleislaskut
61	Suoritukset
62	Hyvityslaskujen kohdistukset
68	Luottotappiot
76	Haahtela kiinteistö sisäiset
89	Jamix ruokatuotanto sisäiset
92	Timmi tilavaraus sisäiset
ALV	Alv-kirjaukset
	Liitetietotositteet

LIITETIETOTOSITTEET 2022

TOS.NROT

1	Liitetieto 1-5	Jaksotusperiaatteet
2	Liitetieto 6	Toimintatuotot tehtäväalueittain
3	Liitetieto 9	Palvelujen ostojen erittely
4	Liitetieto 11	Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot
5	Liitetieto 19	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
6	Liitetieto 23	Saamisten erittely
7	Liitetieto 24	Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät
8	Liitetieto 25	Oman pääoman erittely
9	Liitetieto 32	Muiden velkojen erittely
10	Liitetieto 33	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät
11	Liitetieto 38	Vuokravastuut
12	Liitetieto 42	Henkilöstön lukumäärä
13	Liitetieto 44	Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilite- tyt luottamushenkilömaksut

4. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Liikelaitos Otavian tilinpäätöksen 2022 allekirjoitukset:

22. helmikuuta 2023

Liikelaitos Otavian johtokunta

Heikki Pyrhönen
johtokunnan puheenjohtaja

Jukka Saikkonen
johtokunnan jäsen

Lotta Pylkkänen
johtokunnan jäsen

Nina Kurki
johtokunnan jäsen

Kimmo Tantu
johtokunnan jäsen

Heidi Särkkä
johtokunnan jäsen

Seija-Liisa Ruhanen
johtokunnan jäsen

Erkki Alanen
johtokunnan jäsen

Harri Jokinen
johtaja-rehtori, Liikelaitos Otavia